

*WP5 Hankeprosessien kehittäminen ja
rakennusten toimivuuden varmistus*

Sisäilmaprocessit
Olli Teriö

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Sisäilmäprosessit

Palvelurakennuksen sisäilman selvitysprosessi

Terveystahita-
epäily

Tutkimukset ja
mittaukset

Kokonaisvaltainen
arviointi

Korjaus-
päättös

Palvelurakennuksen korjausprosessi

Korjaus-
päättös

Suunnittelu

Toteutus

Toimintakokeet

Vastaanotto-
päättös

Palvelurakennuksen jatkuva toimivuuden varmistus

Vastaanotto-
päättös

Käyttöönotto

Käyttö
(2 vuoden takuu)

Toimivuus-
tarkastus

Jatkuva toimivuuden
varmistus

Sisäilmäprosessit

Palvelurakennuksen sisäilman selvitysprosessi

Prosessi-
kuvaus

Tampereen
ohjeet

SYK OY
Käsikirja

Korjaus-
päätös

Palvelurakennuksen korjausprosessi (hankeprosessi)

Korjaus-
päätös

Prosessi-
kuvaus

Projekti-
työkalu

Energiatehokkaan
rakentamisen
työmaaopas

Vastaanotto-
päätös

Palvelurakennuksen jatkuva toimivuuden varmistus

Vastaanotto-
päätös

Prosessi-
kuvaus

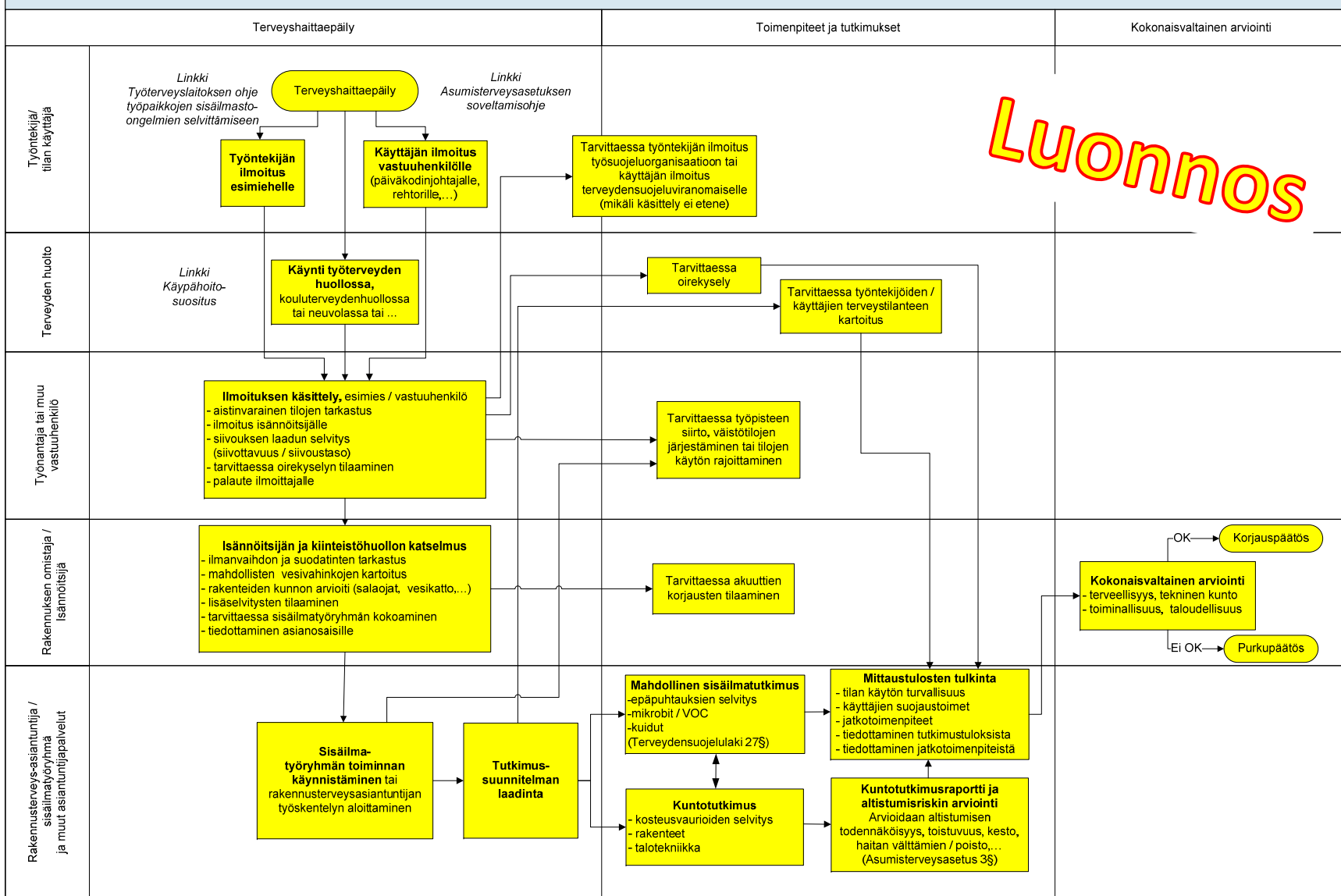

Energiakortti/
Sisäympäristö-
kortti

Toimivuus-
tarkastus

Jatkuva toimivuuden
varmistus

Tarveselvitys & Hankesuunnittelu		Ehdotus- ja yleissuunnittelu	Toteutussuunnittelu	Rakentaminen	Toimintakokeet ja hallinnon siirto
Rakennuttaja	<p>Korjauspäätös</p> <p>Tavoitteiden asettaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> sisäilmaluokka S1/S2/S3 rakennusmateriaalien päästöluokka M1/M2 puhtausluokka P1/P2 muut tavoitteet <p>Sisäympäristön suunnitteluohjeet</p>	<p>Sisäympäristötavoitteiden esittäminen</p> <p>urakkaohjelmassa ja Urakkarajaliitteessä (Terve talo kriteerit)</p> <p>Suunnittelusopimukset</p> <p>Erikseen tilattavien tehtävien määrittäminen tehtäväluetteloihin ARK, TATE, RAK (+KOR)</p>	<p>Urakkasopimukset</p> <p>laatu / osaaminen / hinta</p> <p>Suunnitelmakatselmukset</p> <p>Sisäilmatehtävät maksueriin</p> <ul style="list-style-type: none"> olosuhdetavoitteiden saavuttaminen käyttöohjeet huolto-ohjeet käyttökoulutukset (3) 	<p>Työmaa-kokoukset</p> <p>Urakoitsija-palaverit</p> <p>Työmaaavalvonta</p> <p>Käyttöönottosuunnitelma</p> <p>3 kk ennen hallinnon luovutusta</p>	<p>Rakennusvalvonnan käyttöönottotarkastus</p> <p>Rakennuttajan vastaanotto-tarkastus</p> <p>hallinnon siirto</p> <p>Terve talo tuuletus</p> <p>(1+1 kk)</p>
Suunnittelijat	<p>Kuntotutkimusraportti</p> <p>Käyttöprofiilin selvitys</p> <ul style="list-style-type: none"> perustiedot toiminnot henkilömäärät käyttöajat 	<p>Korjaussuunnittelu</p> <ul style="list-style-type: none"> kosteusvaurioiden korjaus mikrobivaurioiden puhdistus kanavien ja hormien sulku vaipan tiiveys vaihtoehtojen ja riskien arviointi <p>Operatiivisen lämpötilan tarkastelut</p> <ul style="list-style-type: none"> lämpöviivtyvyys, lattialäm. isot lasipinnat (kylmyys / lämpökuorma) ilmavirrat, vetoisuus layout, työpisteet 	<p>Järjestelmävälintojen koordinointi</p> <ul style="list-style-type: none"> kokonaisuuden hallinta <p>Olosuhdesimuloinnit</p> <p>Suunnitelmien yhteensovitus</p> <ul style="list-style-type: none"> järjestelmien yhteistoiminta IV vyöhykkeet olosuhdetavoitteet painesuhteiden hallinta 	<p>Laitevälintojen koordinointi</p> <p>(kokonaisuuden hallinta)</p> <p>Rakennuksen käyttö- ja huolto-ohjeiden laadinta (huoltokirja)</p>	<p>Toimintakokeiden valvonta</p> <ul style="list-style-type: none"> tehtäväluetteloiden erikseen tilatussa laajuudessa
Urakoitsijat	<h1 style="color: red; text-decoration: underline;">Luonnos</h1>		<p>Laatusuunnitelma</p> <p>Kosteudenhallinta-suunnitelma</p> <p>Pölyntorjunta-suunnitelma</p>	<p>Työntekijöiden perehdytys</p> <ul style="list-style-type: none"> puhtaus tiiveys suojaus,... <p>Mallihuone / Malliasennukset</p> <ul style="list-style-type: none"> luettelo asennuksista <p>Alustavat tiiveysmittaukset</p> <p>(& lämpökuvaukset)</p> <p>Puhtaus</p> <ul style="list-style-type: none"> rakennussivous loppusivous homeettomaksi sivous 	<p>Toimintakokeet</p> <p>(Järjestelmien suunnitelman mukaisuus)</p> <p>Tiiveysmittaukset</p> <p>Huoltohenkilökunnalle käytön opastus</p>

COMBI Parhaat sisäilmakäytännöt 3 - Käyttöönotto ja jatkuva toimivuuden varmistus, luonnos 24.1.2016

	Toimintakokeet	Kiinteistön vastaanotto	Käyttö, takuu aika (1-2v)	Toimivuus-tarkastus	Jatkuva toimivuuden varmistus
Toimivuuden varmistuksen tehtävät ja toimenpiteet	<p>Käyttökoulutus 1) huoltohenkilöstö (toimintakokeet)</p> <p>Huoltokirjan käyttöönotto</p> <p>Terve talo tuuletus (1 kuukausi ennen luovutusta)</p>	<p>Käyttökoulutus 2) tilavastaavat</p> <p>Huoltokirjan tarkastus</p> <p>Terve talo tuuletus (1 kuukausi vastaanoton jälkeen)</p>	<p>Käyttökoulutus 3) käyttäjät (käyttäjäpalaverit)</p> <p>Huoltokirjan täydentäminen</p> <p>Tehostettu ilmanvaihto 1 vuosi</p> <p>Käyttäjäkyselyt • käytön osaaminen • Tyytyväisyys • viihtyisyys,...</p> <p>Järjestelmien hienosäätö - käyttöolosuhteet - todelliset lämpökuormat - eri vuodenaajat</p>	<p>Käyttäjien haastattelut - tilojen vastuuhenkilöt - huoltohenkilöstö -siistijät -käyttäjät</p> <p>Toimivuustarkastelun aloituspalaveri • perehtyminen kohteeseen • suoritusosapuolet • aikataulu</p>	<p>Käyttökoulutus kertauspäivät</p> <p>Huoltokirjan ylläpito & huolto-ohjelman päivittäminen ja huoltojen dokumentointi</p> <p>Jatkuva toimivuuden varmistus • vikailmoitusprosessi • vikakorjausprosessi • mittarointi</p>
Tarkastukset ja katselmukset	<p>Vastaanottotarkastus</p> <p>Paine-eromittaukset</p> <p>Tiiveysmittaukset</p>		<p>Toimivuustarkastuksen kesäkatselmus / talvikatselmus / välivuodenaikakatselmus pistokokeina IV-ilmavirtamittaus, hiilidioksiditasot, lämpötat,...</p> <p>Takuuajan vikailmoitukset, takuukorjaukset ja takuutarkastus</p>	<p>Toimivuustarkastus • Poikkeamat • Suositukset • Raportti</p> <p>Toimivuustarkastus Korjaavat toimenpiteet -tehtävät -vastuuhenkilöt -aikataulu</p>	<p>Suunnitelmallisen kiinteistönpidon määräaikaistarkastukset (1v / 3v)</p> <p>Kiinteistön kunnan seuranta & ennakoiva huolto</p>
Mittaus ja valvonta	<p>Olosuhdemittaukset T (operatiivinen lämpötila), RH, CO2,...</p> <p>Kiinteistöautomaatiosta saatavien tietojen määrittäminen, seuranta ja analysointi (& vikadiagnostiikka)</p>				

Luonnos